

«Με βάση την αντίληψη ότι η πατρίδα μας δεν είναι μια στιγμή μάχης στα σύνορα, αλλά ό,τι μας δένει με τον τόπο μας και όχι η υπεράσπιση μιας συνέχειας από το αρχαίο παρελθόν, που πολλές φορές δείχνει ότι δεν υπάρχει τόσο πλούσιο παρόν, ξεκίνησα την μελέτη και την έρευνα προσπαθώντας να ερμηνεύσω γιατί στην Θεσσαλονίκη είχαμε φαινόμενα όπως αυτό του Ψωμιάδη. Αυτή η έρευνα μου έδωσε τη δυνατότητα να συνδέσω την ιστορία με το φαινόμενο της ανόδου της ακροδεξιάς σήμερα» είπε ο Μιχάλης Τρεμόπουλος κατά την παρουσίαση του βιβλίου του: «Τα τρία Ε (ΕΕΕ) και ο εμπρησμός του Κάμπελ - το πογκρόμ του 1931 στη Θεσσαλονίκη», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 27.9.2018 στην ΕΣΗΕΑ.

Πρόκειται για μια έρευνα 440 σελίδων, με αδημοσίευτο υλικό και φωτογραφίες που αναφέρεται σε ένα σημαντικό κεφάλαιο της προπολεμικής Θεσσαλονίκης. Η «Εθνική Ένωσις Ελλάς» (ΕΕΕ ή 3Ε) ήταν μια οργάνωση που εμφανίστηκε το 1927 στη Θεσσαλονίκη, η οποία αναδείχθηκε μετά το 1929 σε σημαντική εθνικιστική, αντισημιτική και αντικομμουνιστική οργάνωση, συσπειρώνοντας χιλιάδες μέλη και δημιουργώντας δεκάδες παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα καθώς και δορυφορικές ή συνεργαζόμενες οργανώσεις. Κορυφαία στιγμή της αντισημιτικής και φασίζουσας δράσης της αποτελεί το πογκρόμ στο Κάμπελ αλλά και στους άλλους εβραϊκούς συνοικισμούς της πόλης τον Ιούνιο του 1931.

Η αναπληρώτρια καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, **Βασιλική Γεωργιάδου** υπογράμμισε ότι το βιβλίο του Μιχάλη Τρεμόπουλου, που ρίχνει φως στη σκοτεινή ιστορία της Θεσσαλονίκης, είναι μια απαιτητική εργασία και ερευνητικά μια έντιμη δουλειά, καθώς έχει μελετήσει την οργάνωση 3 Ε όσο κανείς και αποκαλύπτει πτυχές της που δεν γνωρίζαμε ως σήμερα.

«Η σύγχρονη ακροδεξιά αντλεί από προϋπάρχουσες δεξαμενές και μπορούμε να αντιμετωπίσουμε και τα «τρία Ε» ως μια τέτοια δεξαμενή. Οργανώσεις που επιδόθηκαν σε μορφές βίαιου ακτιβισμού, εκπαίδευσαν ένα κοινό ακολούθων σε τέτοιες μορφές βίαιης δράσης, έχουν αφήσει ένα αποτύπωμα. Και όπως η μνήμη αφήνει αποτυπώματα που μετουσιώνονται σε πολιτικές και ιδεολογικές ταυτότητες, έτσι και η στράτευση σε ακραίες μορφές δράσης, η ενεργητική ή παθητική υποστήριξη μορφών βίαιης δράσης, δημιουργεί πολιτικούς προσανατολισμούς. Το βιβλίο μας βοηθάει και στην αποκωδικοποίηση αυτών των προσανατολισμών» τόνισε.

Ο δημοσιογράφος και γ.γ. του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος **Βίκτωρ Ελιέξερ** αναφέρθηκε στην πολύχρονη έρευνα και μελέτη του Μιχάλη Τρεμόπουλου για το σημαντικό αυτό κεφάλαιο της προπολεμικής Θεσσαλονίκης και υπογράμμισε ότι τα φαινόμενα του εθνικισμού, του φασισμού, του αντισημιτισμού του μεσοπολέμου σίγουρα έχουν μεγάλη συνάφεια με σύγχρονες καταστάσεις και πρακτικές που πρέπει και να ερμηνευτούν και να αντιμετωπιστούν. «Το βιβλίο ανατρέπει την επικρατούσα άποψη ότι στην Ελλάδα δεν υπήρχε αντισημιτισμός. Στην Ελλάδα υπήρχε αντισημιτισμός και ο φασισμός και ο ναζισμός βρήκαν

πρόσφορο έδαφος ώστε να υλοποιήσουν το στόχο. Η Ελλάδα όμως δεν ήταν και δεν είναι αντισημιτική χώρα, διότι αν ήταν οι εμβρυϊκές κοινότητες δεν θα μπορούσαν να ακμάσουν στην οικονομική και στην πνευματική ζωή του τόπου» συμπλήρωσε.

Ο καθηγητής Νεώτερης Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Αντώνης Λιάκος**, αναφέρθηκε σε αντίστοιχα φαινόμενα στην Ευρώπη το ίδιο χρονικό διάστημα και μίλησε στον καθοριστικό ρόλο του Τύπου στην ανάπτυξη και τη διάδοση της επιθετικότητας εκείνη την περίοδο.

Τέλος, ο δημοσιογράφος της «Εφημερίδας των Συντακτών» **Δημήτρης Ψαρράς**, αφού παρομοίασε τη δράση της 3 Ε με τη δράση της Χ.Α είπε ότι "τότε δεν εισακούστηκε ο 'Αγγελος Σικελιανός και σήμερα μάλλον δεν υπάρχει κανείς να μιλήσει".

Πηγή: patranews.gr